

Factoring'de riskin kontrol ve takibi

Zafer Ataman

Aktif Finans Factoring Genel Müdür Yrd.

Türkiye'de finans dünyasına 80'li yıllarda giren factoring sistemi, özellikle 1990 yılından itibaren büyük bir gelişme göstermiş ve iş dünyasında alternatif bir finansman yöntemi olarak geniş kabul görmüştür.

Finans dünyasında büyük ciroların büyük riskleri de beraberinde getirdiğinin bilincinde olan şirketimiz dolayısı ile ticari risklerin takibinde ve kontrolünde uzmanlaşmıştır. Geliştirdiği sistemler ile müşterilerine risk kontrol ve takibinde yaygın servis vermektedir. Amaç müşterilerimizin ticari risklerini kontrol, takip ve minimize etmektir. Bu amaçla şirketimiz bünyesinde kurulmuş olan Risk Kontrol Bölümü, tüm müşteri ve borçluların detaylı ve sürekli olarak kontrol ve takibini sürdürmektedir. Bu takip üç aşamalı bir şekilde oluşturulmaktadır:

1-Firma ve alıcıların istihbaratları: a) Finansal, b) Moralite yönünden

İstihbarat çalışmalarında, yurtiçi ve yurtdışında ki müşterilerin yanısıra, bu firmaların borçlularının da tek tek incelemeleri yapılmaktadır. Factoring işlemlerindeki özellik dolayısıyla borçlu istihbaratlarına, en az ana firma istihbaratları kadar önem verilmektedir.

2-Mali Analiz Çalışmaları:

Firmaların ve borçluların mali analizleri bilgisayar destekli bir program çerçevesinde yapılmaktadır. Karşılaştırmalı analiz metoduna dayanan bu çalışmalar sonucunda firmalara matematiksel bir geli-

şim notu verilip, değerlendirmeler standartlaştırılmaktadır.

3-Yaşam Süresi Tahmini

Yaşam süresi tahmin çalışması firmaların bugünden itibaren faaliyetlerine daha ne kadar devam edeceklerini önceden belirlemeye yöneliktir.

Bu çalışmada, firmaların mali verilerinin yanısıra, sektörel özellikleri, yönetim tarzları, mali bilgi kaliteleri, banka ilişkileri gibi kriterler de değerlendirilmektedir. Çeşitli alt başlıklar halinde incelenen bu kriterler dorultusunda ulaşılan sonuçlar da matematiksel notlama metoduna dayanmakta olup bu notlar çerçevesinde firmalar alt gruplara ayrılmaktadır. Daha sonra her grup için ileriye dönük bir yaşam süresi tahmin çalışması yapılmaktadır.

4-Erken Uyarı Sistemi

Erken uyarı sistemi mevcut müşterilerimizin ve alıcılarının mali, moralite ve diğer konularda risklerinin durumunu her an kontrol edilmesi ile doğru orantılıdır. Firmalar hakkındaki değerlendirmeler, yukarıda sözü edilen tüm verilerin biraraya toplanması ile yapılmakta ve böylece oluşabilecek zararlar önceden tesbit edilerek gerekli önlemler alınmaktadır. Tüm firmaların herhangi bir anda kontrolleri de aynı sistem dahilinde gerçekleştirilmektedir.

Aktif Finans bünyesinde bugüne kadar, müşteri ve borçlular dahil olmak üzere 5 bin'e yakın inceleme yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda şirketimize bilgisi gelen tüm firmalara bir risk notu verilmiştir. Anlattığımız bu çalışmalar Risk Kontrol Bölümü tarafından 1991 Ağustos ayından beri yürütülmektedir.